

TOOLBOX Augustus 2019

1.48 De CO2-Prestatieladder

De uitstoot van CO₂ is gedurende de laatste decennia sterk toegenomen. CO₂ is een gas dat vrijkomt bij de verbranding van allerlei brandstoffen, nodig bij onder meer het opwekken van elektriciteit of het aandrijven van motoren. Men veronderstelt een verband tussen de toenemende uitstoot van het broeikasgas CO₂ en de opwarming van onze aarde. Wereldwijd worden initiatieven genomen om aan de groei van deze CO₂-uitstoot een halt toe te roepen. Eén van deze initiatieven in de bouwnijverheid is de introductie van de CO₂-Prestatieladder.

Normen en regels

De CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder werd in 2009 door ProRail ontwikkeld om voor haar werkende aannemers te stimuleren klimaatvriendelijk te werken. Naarmate een bedrijf er beter in slaagde de CO₂-uitstoot van haar bedrijfsactiviteiten te reduceren, kreeg het een voordeliger uitgangspositie bij de inschrijving voor railinfra- projecten, doordat ProRail het aanbestedingsbedrag met een bepaald percentage verminderde. Hoe meer een bedrijf zich inspande om CO₂ te reduceren, des te hoger was het gunningvoordeel. ProRail maakte onderscheid tussen vijf in hoogte opklimmende niveaus: de CO₂-Prestatieladder.

SKAO en de CO₂-Prestatieladder

Het instrument CO₂-Prestatieladder mocht zich verheugen in een stijgende populariteit. Niet alleen spoor- en railbouwers en hun opdrachtgevers waren enthousiast, ook anderen raakten geïnteresseerd. Dit leidde in 2011 tot een tweede versie van deze prestatieladder: de 'CO₂-Prestatieladder 2.0'. Het beheer van deze versie werd ondergebracht in een speciaal hiervoor opgerichte stichting: de Stichting Klimaat-vriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO). Deze stichting kent een bestuur en een adviesraad, met vertegenwoordigers van allerlei relevante organisaties en marktpartijen. In de tweede versie van de CO₂-Prestatieladder werd niet meer alleen gekeken naar de verbeteringen van de CO₂-prestatie van een bedrijf als geheel. In deze versie werd ook gevraagd maatregelen gericht op energiebesparing, duurzame energie en de optimale inzet van materialen expliciet te maken in een aantal van de in uitvoering zijnde projecten. In 2015 werd de huidige versie 3.0 gepubliceerd. Inmiddels is de overgangperiode voorbij en moeten alle gecertificeerde bedrijven voldoen aan deze huidige versie. Versie 3.0 is door de Raad van Accreditatie geaccepteerd.

De vijf treden van de CO₂-Prestatieladder

De ladder bestaat uit vijf niveaus. Per niveau is een vaste set van eisen gedefinieerd, die per opvolgend niveau strenger worden.

Per niveau wordt onderscheid gemaakt tussen vier verschillende invalshoeken of aspecten:

- A. inzicht in de energiestromen en bijhorende CO₂-emissies;
- B. de ambitie om CO₂-emissies te reduceren en het realiseren hiervan;
- C. transparantie, ofwel de in- en externe communicatie over het energiebeleid;
- D. participatie in initiatieven ten aanzien van CO₂-reductie.

Aan de verschillende invalshoeken wordt een verschillend belang gehecht. Dit komt in uiting in het procentueel gewicht dat hieraan wordt toegekend. Zo bepaalt de invalshoek A (inzicht in de energiestromen en bijhorende CO₂-emissies) 40% van de totale score per trede. Voor de invalshoeken B, C en D is dit respectievelijk 30%, 20% en 10%.

Een bedrijf voldoet pas aan de eisen van een bepaald niveau als:

1. voldaan is aan de minimale eisen voor alle invalshoeken van dat niveau en aan de eisen van de onderliggende niveaus en
2. de som van de gewogen scores op dat niveau minstens 90% van de maximale score is.
Dit betekent dat het bedrijf op alle aspecten actief moet blijven op de onderliggende niveaus.

In bijlage 1 treft u een schematisch overzicht aan van de eisen per trede.

Algemene eisen

Naast de eisen op de verschillende niveaus van de ladder, zijn er een aantal algemene eisen. Voor certificatie is het noodzakelijk om een zelfevaluatie, interne audit en directiebeoordeling uit te voeren. De zelfevaluatie is bedoeld om te bepalen of het bedrijf voldoende punten op het gewenste niveau voor certificatie zal scoren. De interne audits en directiebeoordeling zijn onderdeel van het proces van continu verbeteren.

Daarnaast gelden verplichtingen ten aanzien van publiceren van gegevens op de eigen website en op de website van SKAO. Hierbij is in versie 3.0 van de ladder nieuw dat zogenaamde maatregelenlijsten moeten worden ingevuld. Deze helpen om te bepalen of het bedrijf voldoende ambitieus is met het reduceren van CO₂-uitstoot.

A-aanbieders

Als men alle leveranciers van diensten en producten binnen een bedrijf rangschikt naar omvang van het inkoopbedrag (van groot naar klein) en men cumuleert deze inkoopbedragen, dan zijn de leveranciers, die de eerste 80% van het cumulatieve inkoopbedrag leveren, de zogenaamde 'A-aanbieders'.

Boundary

Een belangrijk onderdeel voor het behalen van een certificaat is het vooraf bepalen van de grenzen (boundary) en de omvang van het bedrijf. Bij een voornemen tot certificatie is het aan te raden hiermee te starten. Het vaststellen van de boundary ofwel het toepassingsgebied bij een bedrijf met meerdere BV's houdt in, dat moet worden bepaald of alle BV's mee moeten in de certificatie. Dit kan op twee manieren. De eerste manier is uit te gaan van het moederbedrijf en vervolgens alle onderliggende bedrijven mee te nemen. De tweede manier is de laterale methode. Hierbij wordt uitgegaan van de te certificeren BV en wordt gekeken of er vanuit dit bedrijf banden zijn met het moederbedrijf of zusterbedrijven. Dit wordt gedaan door naar de A-aanbieders te kijken. Wanneer zich hiertussen zusterbedrijven bevinden, moeten deze eveneens in het certificeringstraject worden meegenomen.

Scope-indeling van CO₂-emissies

De totale CO₂-emissie van een bedrijf kent verschillende oorzaken. De CO₂-Prestatieladder onderscheidt drie verschillende groepen van oorzaken: scope 1, 2 en 3 (deze groepen komen grotendeels overeen met de indeling van NEN-EN-ISO 14064):

- Onder scope 1 vallen alle directe CO₂-emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld emissies, die het gevolg zijn van brandstofgebruik voor de verwarming van het bedrijfspand en de verreden kilometers van het bedrijfspark.
- Onder scope 2 vallen de indirecte emissies veroorzaakt bij de opwekking van de binnen het bedrijf gebruikte elektriciteit en de emissies, die in verband kunnen worden gebracht met het zakelijk gebruik van de privé- auto's en vliegvluchten.
- Scope 3 omvat de overige indirecte emissies. Het gaat hier dan om emissies, die weliswaar het gevolg zijn van activiteiten van het bedrijf, maar die voortkomen uit bronnen van een ander. Voorbeelden hiervan zijn emissies, die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (upstream-emissies) of uit de distributie of het gebruik van verkochte producten of diensten (downstream-emissies).

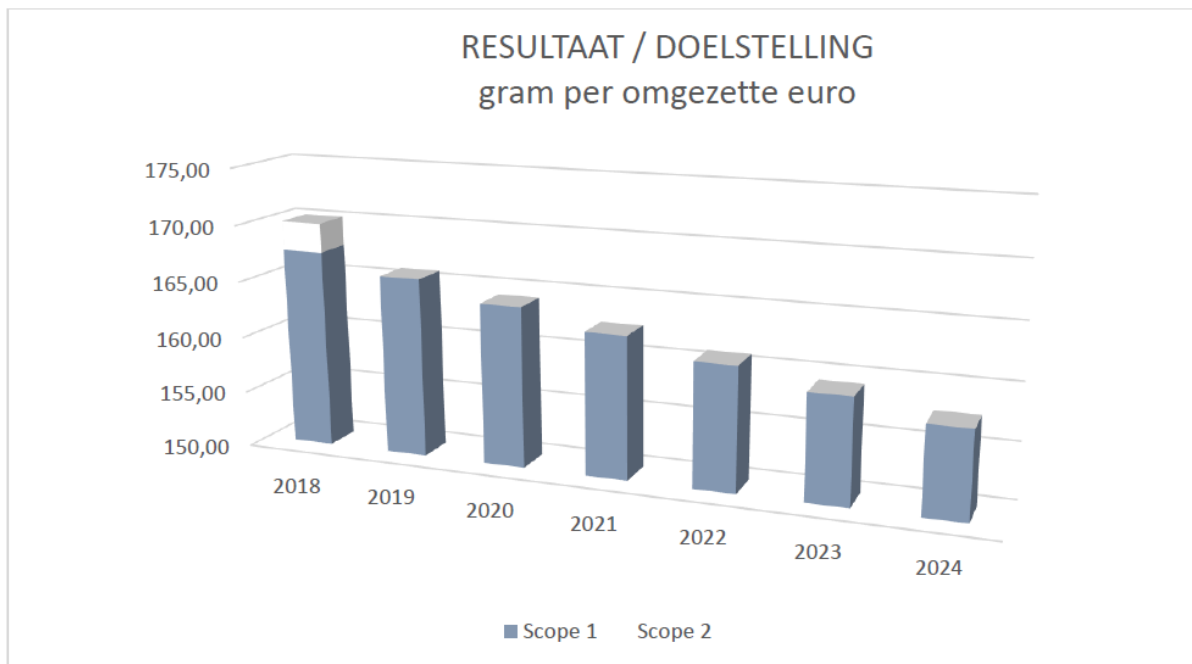
EMVI-criteria

Bij Europese aanbestedingen van publieke opdrachtgevers is Richtlijn 2004/17/EG of Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van toepassing. De CO₂-Prestatieladder kan worden gebruikt als selectiecriteria in het kader van de geschiktheid. In dat geval wordt een (minimum) niveau op de CO₂-Prestatieladder als kenmerk van de inschrijver geëist. Uitgangspunt bij de CO₂-Prestatieladder is echter altijd geweest dat CO₂-ambitie maatgevend is voor het te verlenen gunningvoordeel in het kader van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI).

Dit houdt in dat de bedrijfsdoelstelling ten aanzien van CO₂-reductie concreet moet worden in een (milieu-) prestatie van de gegunde opdracht. In bijlage 2 treft u een schematisch overzicht aan van de eisen per ambitieniveau voor een gegunde opdracht voor de realisering van een project. Bij inschrijving kiest de inschrijver een ambitieniveau. Het bij de inschrijving aangeboden CO₂-ambitieniveau wordt (inclusief de onderliggende niveaus) bij gunning uitdrukkelijk onderdeel van de overeenkomst. Het CO₂-ambitieniveau dient na gunning doorgevoerd te worden in de realisatie van het project. De bij het ambitieniveau behorende doelstellingen en maatregelen kiest de inschrijver eveneens zelf.

CO2 uitstoot in de eerste helft 2019:

Scope 1	Aardgas	3,43	ton CO2
	Brandstof personen vervoer	164,86	ton CO2
	Brandstof materiaal en materieel	219,45	ton CO2
scope 2	Elektriciteit	0	ton CO2
	Brandstof personen luchtvervoer	0	ton CO2
	Brandstof zakelijke kilometers met de eigen auto	0	ton CO2
Totaal		387,74	Ton CO2

Het doel voor de eerste helft van 2019 was dat er maximaal 152 gram CO2 per omgezette euro werd uitgestoten. Dit is ruimschoots gehaald!! We hebben slechts 86 gram CO2 per omgezette euro uitgestoten!

Wij hebben dit mede te danken aan jullie inzet! Blijf proberen om ze min mogelijk overbodige brandstof te gebruiken!

Stand van zaken in de eerste helft van 2019

Ons energiebeleid blijft onveranderd gericht op het voorkomen van onnodig verbruik van energie. Dit geven wij met name vorm door een zorgvuldige planning van personeel, materieel en materiaal. Bovendien zetten wij moderne middelen in om het energieverbruik te minimaliseren.

Onze reductiedoelstelling voor dit jaar is om nog slechts 166 gram CO₂ per euro omzet te hebben. Aangezien de eerste helft van het jaar er heel anders uitziet dan het tweede gedeelte, is ons doel voor de eerste helft van het jaar op slechts 152 gram per omgezette euro uit te stoten. Dit hebben we ruimschoots gehaald, omdat we slechts 86 gram CO₂ per omgezette euro hebben uitgestoten!

Ten aanzien van de maatregelen en doelstellingen zoals we die in onze rapportage over 2018 hebben aangekondigd voor 2019 kunnen we tevens vermelden dat we in de lijn van de verwachtingen presteren.

De geplande acties voor 2019 en 2020:

Gebruik maken van groene energie waar mogelijk

Monitoren aan de hand van keten- en branche initiatieven en de door SKAO gepubliceerde Maatregellijst welke mogelijkheden tot reductie er voor ons zijn

Blijvende aandacht voor de aanschaf en vervanging van energiezuinige voertuigen.

Blijvende aandacht voor de planning van voertuig bewegingen en het combineren van transport.

Blijven kijken naar mogelijkheden om het energie verbruik per project te registreren.

Inventariseren of "het nieuwe rijden" voor nieuwe chauffeurs en het nieuwe "draaien" voor machinisten, rendabel is. Dit is een keteninitiatief voor het verminderen van de CO₂-uitstoot.

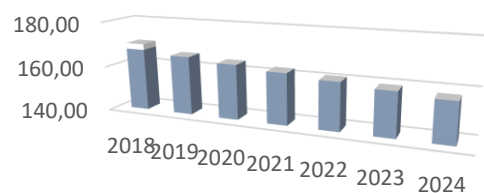
Het verbruik van voertuigen op kenteken te registreren. Dit in combinatie met de verreden kilometers die geregistreerd gaan worden.

Daar waar mogelijk, voertuigen aan te schaffen met een energielabel A. Van tevoren, het verbruik van grond(verzet)voertuigen mee te wegen in de aanschaf. Elektrische auto's zijn niet in alle gevallen mogelijk vanwege de mindere trekkracht van elektrische auto's.

CO₂ uitstoot in de eerste helft 2019:

Scope 1	Aardgas	3,43	ton CO ₂
	Brandstof personen vervoer	164,86	ton CO ₂
	Brandstof materiaal en materieel	219,45	ton CO ₂
scope 2	Elektriciteit	0	ton CO ₂
	Brandstof personen luchtvervoer	0	ton CO ₂
	Brandstof zakelijke kilometers met de eigen auto	0	ton CO ₂
Totaal		387,74	Ton CO ₂

RESULTAAT / DOELSTELLING
gram per omgezette euro

We hebben dit vooral te danken aan jullie inzet! Het blijft mooi om te zien dat steeds meer van jullie zelf ideeën aandragen om het energieverbruik en daarmee vaak de CO₂-uitstoot te verlagen. Doordat we als bedrijf blijven investeren in modern materieel dat minder verbruikt, raken steeds meer van jullie bevolgen om je bijdrage te leveren, zowel 'in de baas zijn tijd' als in de privésfeer. Dank daarvoor! Blijf proberen om zo min mogelijk overbodige brandstof te gebruiken!

[Samen komen we verder!](#)